

P. M. Pluneharke M

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

OPS.zs.071.6.2021

Warszawa, dnia 15 stycznia 2021

NR: 112 **PODPIS** Jb
WPLYNĘŁO

2021. 01. 15

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie!

Przedstawiam informacje w kwestiach poruszanych przez Pana w piśmie z 4 stycznia br., (znak: KRIR/W/3/2021): sprawie postulowanych zmian w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz związanych z tym zwolnień od podatków lokalnych.

Istota postulowanych przez KRIR zmian sprowadza się do rezygnacji z wymogu zaprzestawania prowadzenia działalności rolniczej, co jest wymagane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174), w celu wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych w pełnej wysokości.

Zgodnie z przepisami o ubezpieczeniu społecznym rolników, prawo do emerytury rolniczej przysługuje po osiągnięciu wieku emerytalnego i po udokumentowaniu wymaganego stażu ubezpieczeniowego rolniczego. Świadczenia emerytalno-rentowe rolnicze składają się z dwóch części: części składowej i części uzupełniającej. Część składowa stanowi część ubezpieczeniową świadczenia emerytalnego. Jej wysokość uzależniona jest od długości stażu ubezpieczeniowego i wysokości emerytury podstawowej. Część składowa emerytury rolniczej wypłacana jest zawsze – niezależnie od prowadzenia, bądź nie, działalności rolniczej.

Część składowa jest niska ze względu na to, że jest pochodną opłacanych składek na ubezpieczenie społeczne rolników, które z kolei są dostosowane do możliwości finansowych rolników. Ze względu na ograniczoną wysokość części składowej, ww. ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje uzupełnienie emerytury i renty rolniczej o część uzupełniającą. Wysokość części uzupełniającej wynosi od 85% do 95% emerytury podstawowej.

Warunkiem wypłaty części uzupełniającej świadczenia emerytalno-rentowego rolniczego, finansowanej w całości z budżetu państwa, a więc będącej *de facto* emeryturą państwową, jest zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej w myśl przepisów ww. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, co często łączy się z przekazaniem gospodarstwa rolnego, aby nie przerywać prowadzonej w nim działalności rolniczej. W ten sposób państwo finansuje jeden

z instrumentów polityki rolnej – stymulowanie wymiany pokoleniowej wśród właścicieli gospodarstw rolnych. Zatem z zasady część uzupełniająca jest to państwowa rekompensata za zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej i pełni dodatkowo rolę instrumentu polityki rolnej, wspierającego wymianę pokoleniową w rolnictwie, jeżeli dojdzie do przekazania gospodarstwa rolnego.

Należy w tym miejscu jeszcze wyjaśnić, że przesłanką zawieszenia wypłaty części uzupełniającej świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych, na podstawie art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest prowadzenie działalności rolniczej, a nie samo posiadanie lub dysponowanie własnością gospodarstwa rolnego. Jest to zgodne z utrwaloną już w judykaturze wykładnią tego przepisu, zgodnie z którą wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004 r., II UZP 5/04, OSNP 2004/22/389; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2015 r., I UK 222/14, LEX; Sąd Apelacyjny w Łodzi z dnia 25 czerwca 2015 r., III AUa 915/14, LEX; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 września 2014 r., III AUa 2548/13, LEX; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 5 marca 2014 r., III AUa 1348/13 i cytowane w nim orzecznictwo, LEX; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 czerwca 2009 r., III AUa 255/09, LEX). Prowadzenie działalności rolniczej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, oznacza prowadzenie na własny rachunek przez posiadacza gospodarstwa rolnego działalności zawodowej, związanej z tym gospodarstwem, stałej i osobistej oraz mającej charakter wykonywania pracy lub innych zwykłych czynności wiążących się z jego prowadzeniem. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2005 r., I UK 16/05, OSNP 2006/17-18/278; wyrok Sądu Najwyższego z 19 lipca 2001 r., UKN 492/00, OSNP 2003, Nr 9, poz. 233). Tym samym **własność lub posiadanie gospodarstwa rolnego nie może mieć wpływu na wysokość pobieranych świadczeń.** Co za tym idzie, nawet w przypadku nie wyzbycia się posiadania gospodarstwa rolnego, wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy.

Jest to bez wątpienia najistotniejszy mechanizm uzasadniający dalsze funkcjonowanie odrębnych uregulowań w zakresie ubezpieczenia społecznego rolników i rezygnacja z niego spowoduje znaczącą degradację znaczenia odrębnych rozwiązań dla rolników w zakresie zabezpieczenia społecznego. Z kolei pozostawienie tych rozwiązań w obecnej postaci, pozwala na kojarzenie celów rozwojowych z niezbędnym zakresem zabezpieczenia, a odmiennosc w sposobie finansowania emerytur rolniczych i pracowniczych, uzasadnia utrzymanie różnic w odniesieniu do wypłaty świadczeń emerytalnych z ZUS i z KRUS.

Co zaś tyczy się kwestii związanych z podatkiem rolnym, to jak wcześniej wyjaśniono, przepisy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie uzależniają wypłaty emerytury od wyzbycia się gospodarstwa rolnego i tę kwestię pozostawiają do indywidualnej decyzji osoby uprawnionej do emerytury rolniczej. Tym samym emeryt może pozostawać nadal posiadaczem gospodarstwa rolnego i może ono nadal podlegać opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. Zatem tylko w przypadku gdy przedmiot opodatkowania (grunt) zajęty jest na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność rolnicza w rozumieniu ustawy o podatku rolnym, podlega opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Poza tym w myśl art. 7 ust. 1 pkt 4 lit b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, z późn. zm.), zwalnia się od podatku od nieruchomości budynki gospodarcze lub ich części położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej. W ustawie o podatkach i opłatach lokalnych brakuje definicji gospodarstwa rolnego, zatem należy korzystać z tej definicji określonej w ustawie o podatku rolnym, gdzie za gospodarstwo rolne uznaje się obszar gruntów sklasyfikowanych jako użytki rolne o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

Zatem osoba uprawniona do emerytury rolniczej, która zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, ale nie wyzbyła się posiadania gospodarstwa rolnym, może korzystać z powyższego zwolnienia z podatku od nieruchomości.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

\$imię nazwisko

\$stanowisko
Anna Gembicka